

**Oksana Honcharenko, Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of Economics Department
Danylo Bahorka, Postgraduate Student
Dnipro State Agrarian and Economic University
Dnipro, Ukraine**

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-356-9-16>

**PROCESS APPROACH IN THE SYSTEM OF MANAGEMENT
AND OPTIMIZATION OF BUSINESS PROCESSES
OF ENTERPRISES**

**ПРОЦЕСНИЙ ПІДХІД У СИСТЕМІ МЕНЕДЖМЕНТУ
ТА ОПТИМІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ПІДПРИЄМСТВ**

Сучасний бізнес-простір характеризується появою швидких змін у різних аспектах діяльності компанії. Процеси, що виконуються в компанії, є функціональними ланцюжками, які взаємопов'язані і від яких безпосередньо залежить загальний стан всієї системи компанії.

Кожна система має свої особливості, свою реакцію на управління, свої форми можливих відхилень від програми, свою здатність реагувати на різні дії. Це призводить до необхідності використання певних підходів у процесі управління операційною системою, саме: системного, ситуаційного, функціонально-орієнтованого тощо.

Максимально повне й ефективне включення наявних ресурсів до відтворювального процесу сприятиме реалізації завдань економічного зростання національного господарства і наближає до розкриття внутрішнього потенціалу інклюзивного розвитку [1, с. 8]. Саме тому, оптимізація бізнес-процесів необхідна абсолютно кожній компанії, яка хоче постійно зростати і мати можливість конкурувати з іншими учасниками ринку.

Процесний підхід у системному менеджменті стає дедалі популярнішим. Його головна перевага – це пряма орієнтація на продукти чи послуги клієнтів, які створює компанія.

Для національних організацій дуже важливо розробити схему системи менеджменту крок за кроком, щоб запровадити процесний підхід, а потім запровадити методи покращення, що потребують значних змін в управлінні. Управління бізнес-процесами – набір методів та засобів впливу на управління бізнесом за допомогою планування, організації, мотивації та контролю розробки продуктів, маркетингу та продажу, закупівель, виробництва, обслуговування, доставки, доставки з метою задоволення вимог клієнтів та підвищення ефективності

бізнесу. Впровадження процесно-орієнтованого управління може дати компаніям такі переваги:

- управління бізнес-процесами менеджментом середньої ланки;
- зниження значимості функціонального управління, у якому кожний структурний підрозділ контролює лише процеси;
- розширення контролю за переміщенням бізнес-процесів від управління матеріальними ресурсами до продажу, підвищення відповідальності організаційних одиниць за бізнес-процеси;
- виявлення проблемних місць при реалізації бізнес-процесів, виявлення винних, швидке усунення «вузьких місць»;
- зростання відповідальності підрозділів управління бізнес-процесами в межах своєї компетенції, що підвищить відповідальність менеджера процесів.

Щоб забезпечити успіх українських компаній, вони повинні постійно розвиватися та змінюватися, покращувати свої бізнес-процеси відповідно до ринкових умов та потреб споживачів. Саме тому для підвищення ефективності діяльності та досягнення стратегічних цілей українським компаніям необхідно реорганізувати систему управління на основі процесного підходу та приділити особливу увагу вирішенню завдань оптимізації.

Хоча для оптимізації кожного бізнес-процесу завжди використовується індивідуальний підхід, існують фундаментальні принципи покращення, які у багатьох випадках призводять до позитивних результатів:

- 1) горизонтальне стискування процесу, коли кілька підпроцесів об'єднуються в один;
- 2) вертикальне стиснення процесу (розширення прав та можливостей співробітників та кожної людини);
- 3) вибір іншого варіанта процесу територіального перенесення процесу у найбільш підходяще місце з метою скорочення кількості перевірок та управлінських дій;
- 4) зменшення кількості погоджень – єдина точка контакту надається менеджером чи автоматизованою системою.

Процесний підхід корпоративного управління найкраще відбивається у корпоративному управлінні як у сукупності бізнес-процесів [2]. На відміну від функціонального управління, управління бізнес-процесами робить управління більш орієнтованим на результат. При цьому менеджери організують роботу бізнес-процесу, а не окремого відділу чи субпідрядника, що вирішує проблему недостатньої оптимізації, що суттєво заважає не лише ефективності завдань, а й ефективності компанії як єдиного організму. Результати наукових

досліджень доводять надзвичайну ефективність процесного підходу в управлінні.

Впровадження такого управлінського підходу звільняє керівників від оперативного управління різними функціями компанії, які можна визначити як набір процесів, методів та інструментів, спрямованих на прогнозування, запобігання чи усунення факторів кризи з мінімальними втратами. Тому для запобігання чи пом'якшення кризових ситуацій, для мінімізації «кризових» витрат у сучасному менеджменті підприємств необхідно використовувати процесно-орієнтовані технології.

Моделювання та покращення виробничих бізнес-процесів створює великий потенціал для підвищення внутрішньої ефективності та конкурентоспроможності підприємств. Основне завдання моделювання бізнес-процесів виробничої компанії – побачити існуючу картину виробничого процесу та виявити вузькі місця, щоб уникнути загрози критичного стану бізнесу. Тому основне завдання покращення бізнес-процесів – усунення цих вузьких місць за рахунок оптимізації бізнес-процесів. Найчастіше результат оптимізації проявляється у зміні старого способу управління бізнес-процесами з урахуванням використовуваних ресурсів. Отже, розуміння складності бізнес-процесів є ключем до ефективного управління, орієнтованого на результат.

Список використаних джерел:

1. Гончаренко О.В., Багорка Д.А., Єфремов Д.Ю. Інноваційний бізнес як детермінанта формування інклюзивної економіки. *Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету*. Науковий журнал. Кам'янське : Дніпровський державний технічний університет, 2023. № 1(6). С. 714.
2. Демиденко В.В. Управління бізнес-процесами як складова процесного підходу до управління підприємством. *Ефективна економіка*. 2015. № 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_11_45